

**Szkoła Podstawowa
im. A. Mickiewicza
w Małomicach**

**WYMAGANIA EDUKACYJNE Z
GEOGRAFII dla kl. VIII**

w roku szk. 2023/2024

Opracowała : mgr Aneta Świtała

Ocenę celującą uzyskuje uczeń, który:

- opanował w pełnym zakresie wiadomości i umiejętności geograficzne wynikające z wymagań szczegółowych ujętych w podstawie programowej przewidzianych na dany rok szkolny (wykaz w załączniku) i potrafi stosować je w sytuacjach nietypowych,
- twórczo korzysta z bardzo różnorodnych źródeł w poszukiwaniu, wykorzystaniu i tworzeniu informacji geograficznej,
- doskonale operuje złożonymi procesami myślowymi, tj.: kojarzenie faktów, przetwarzanie informacji, dostrzeganie związków przyczynowo-skutkowych, opiniowanie, wnioskowanie , racjonalne argumentowanie
- proponuje rozwiązania nietypowe w sytuacji problemowej,
- inicjuje, planuje i realizuje projekty geograficzne,
- twórczo rozwija zainteresowania geograficzne i samodzielnie pogłębia wiedzę geograficzną

Ocenę bardzo dobrą uzyskuje uczeń, który:

- opanował w pełnym zakresie wiadomości i umiejętności geograficzne wynikające z wymagań szczegółowych ujętych w podstawie programowej przewidzianych na dany rok szkolny (wykaz w załączniku) i potrafi stosować je w sytuacjach trudnych, nieschematycznych,
- samodzielnie korzysta z różnorodnych źródeł w poszukiwaniu, wykorzystaniu i tworzeniu informacji
- prawidłowo wykonuje złożone procesy myślowe, np. kojarzenia faktów, przetwarzania informacji, dostrzegania związków przyczynowo-skutkowych, opiniowania, wnioskowania , argumentowania.
- angażuje się w akcje i przedsięwzięcia z zakresu czynnej ochrony przyrody,

Ocenę dobrą uzyskuje uczeń, który:

- opanował w szerokim zakresie wiadomości i umiejętności wynikające z wymagań szczegółowych ujętych w podstawie programowej przewidzianych na dany rok szkolny (wykaz w załączniku) i potrafi stosować je w sytuacjach typowych
- korzysta ze wskazanych źródeł w poszukiwaniu, wykorzystaniu i tworzeniu informacji
- samodzielnie ukazuje proste związki przyczynowo-skutkowe, wnioskuje, argumentuje.

Ocenę dostateczną uzyskuje uczeń, który:

- opanował w podstawowym zakresie wiadomości i umiejętności wynikające z wymagań szczegółowych ujętych w podstawie programowej przewidzianych na dany rok szkolny (wykaz w załączniku) i potrafi stosować je w sytuacjach typowych
- korzysta z prostych źródeł informacji
- dostrzega proste związki przyczynowo-skutkowe,

Ocenę dopuszczającą uzyskuje uczeń, który:

- opanował w bardzo ograniczonym (umożliwiającym kontynuowanie nauki na wyższym szczeblu) zakresie wiadomości i umiejętności wynikające z wymagań szczegółowych ujętych w podstawie programowej przewidzianych na dany rok szkolny (wykaz w załączniku) i potrafi stosować je z pomocą nauczyciela w sytuacjach bardzo typowych,
- korzysta z bardzo prostych źródeł informacji
- przy pomocy nauczyciela dostrzega bardzo proste związki przyczynowo-skutkowe,

Ocenę niedostateczną uzyskuje uczeń, który :

- nie opanował wiadomości i umiejętności wymaganych na ocenę dopuszczającą, w sposób pozwalający na kontynuację nauki na wyższym szczeblu
- nie wykorzystuje swoich predyspozycji intelektualnych w celu uzyskania lepszych wyników w nauce
- demonstruje lekceważący stosunek do przedmiotu (np. nie pracuje na lekcji, nie odrabia zadań domowych, często jest nieprzygotowany do zajęć, zapomina zeszytu, opuszcza lekcje),
- nie poprawia ocen niedostatecznych w ustalonych terminach

ZAŁĄCZNIK

Wymagania szczegółowe dla klasy VIII

I. Azja: Uczeń:

1) wykazuje na podstawie map ogólnogeograficznych i tematycznych, że Azja jest obszarem wielkich geograficznych kontrastów;

2) identyfikuje związki między przebiegiem granic płyt litosfery a występowaniem rowów tektonicznych, wulkanów, trzęsień ziemi i tsunami oraz na ich podstawie formułuje twierdzenia o zaobserwowanych prawidłowościach w ich rozmieszczeniu;

3) dyskutuje na temat sposobów zapobiegania tragicznym skutkom trzęsień ziemi i tsunami;

- 4) wykazuje związek między cechami klimatu monsunowego a rytmem upraw i „kulturą ryżu” w Azji Południowo-Wschodniej;
- 5) ocenia znaczenie warunków przyrodniczych i czynników społeczno-kulturowych w tworzeniu nowoczesnej gospodarki Japonii;
- 6) korzystając z mapy, wyjaśnia zróżnicowanie gęstości zaludnienia na obszarze Chin;
- 7) przedstawia kierunki rozwoju gospodarczego Chin oraz ocenia ich znaczenie w gospodarce światowej;
- 8) określa możliwości rozwoju gospodarczego Indii oraz przedstawia kontrasty społeczne w tym kraju;
- 9) charakteryzuje region Bliskiego Wschodu pod względem cech kulturowych oraz zasobów ropy naftowej i poziomu rozwoju gospodarczego;
- 10) wskazuje na mapie miejsca konfliktów zbrojnych na Bliskim Wschodzie, identyfikuje ich główne przyczyny i skutki;
- 11) wykazuje postawy ciekawości i poszanowania innych kultur i religii

II. Afryka. Uczeń:

- a. opisuje i wyjaśnia cyrkulację powietrza w strefie międzyzwrotnikowej, wykazując jej związek z rozmieszczeniem opadów;
- b. wyjaśnia na podstawie map tematycznych istnienie strefowości klimatyczno- -roślinno-glebowej w Afryce;
- c. wyjaśnia związki między warunkami przyrodniczymi a możliwościami gospodarowania w strefie Sahelu oraz przyczyny procesu pustynnienia;
- d. określa związki między walorami przyrodniczymi i kulturowymi a rozwojem turystyki na przykładzie Kenii;
- e. przedstawia cechy i ocenia skutki stosowania rolnictwa żarowo-odłogowego i plantacyjnego w Afryce Zachodniej;
- f. identyfikuje na podstawie tekstów źródłowych przyczyny i skutki niedożywienia ludności Afryki na przykładzie Etiopii;
- g. określa rolę tradycyjnych i nowoczesnych działów gospodarki w rozwoju wybranych krajów Afryki;
- h. przełamuje stereotypy w postrzeganiu Afryki.

III. Ameryka. Uczeń:

1. ustala prawidłowości w ukształtowaniu powierzchni Ameryki Północnej i Południowej na podstawie map tematycznych;
2. wykazuje zależności między ukształtowaniem powierzchni, cyrkulacją powietrza, odległością od morza, prądami morskimi a przebiegiem północnej granicy upraw i lasów w Kanadzie;
3. identyfikuje skutki występowania tornad i cyklonów tropikalnych w Ameryce Północnej;
4. identyfikuje konflikt interesów między gospodarczym wykorzystaniem Amazonii a ekologicznymi skutkami jej wylesiania;
5. ocenia sytuację rdzennej ludności oraz wyjaśnia przyczyny zanikania kultur pierwotnych na przykładzie Ameryki Północnej lub Południowej;
6. określa cechy megalopolis w Ameryce Północnej oraz wyjaśnia przyczyny powstawania slumsów w wielkich miastach na przykładzie Ameryki Południowej;
7. na przykładzie Doliny Krzemowej wyjaśnia przyczyny rozwoju technopolii oraz jej znaczenie w rozwoju gospodarki opartej na wiedzy;
8. korzystając z danych statystycznych, określa rolę Stanów Zjednoczonych w gospodarce światowej;
9. wyjaśnia przyczyny i ocenia zjawisko marnowania się ogromnych ilości pożywienia na przykładzie Stanów Zjednoczonych.

IV. Australia. Uczeń:

1. przedstawia specyfikę środowiska przyrodniczego Australii i Oceanii;
2. identyfikuje prawidłowości w rozmieszczeniu ludności i główne cechy gospodarki Australii na tle warunków przyrodniczych.

V. Obszary okołobiegunowe. Uczeń:

- a. charakteryzuje położenie i środowisko przyrodnicze Antarktydy oraz wyjaśnia konieczność zachowania jej statusu określonego Traktatem Antarktycznym;
- b. przedstawia cele badań aktualnie prowadzonych w Arktyce i Antarktyce oraz prezentuje osiągnięcia polskich badaczy obszarów okołobiegunowych;
- c. opisuje warunki życia w polarnej stacji badawczej.